

Vergaderjaar 1983–1984

18 138

Wijziging van de Wet op de omzetbelasting 1968

Nr. 3 HERDRUK¹

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Zoals in het algemene deel van de memorie van toelichting behorende bij het wetsontwerp tot wijziging van de inkomstenbelasting en de loonbelasting in het kader van het belastingplan 1984 is uiteengezet, maakt het in het onderhavige wetsontwerp neergelegde voorstel tot verhoging van de omzetbelastingtarieven deel uit van de in het kader van het belastingplan 1984 voorziene dekkingsmaatregelen.

De omzetbelasting is voor het laatst verhoogd op 1 oktober 1976, toen het algemene tarief van 16 op 18 percent werd gebracht. Het verlaagde tarief is sinds de invoering van het stelsel van een belasting over de toegevoegde waarde op 1 januari 1969 niet verhoogd, terwijl het algemene tarief sedert deze datum van 12 percent via 14 en 16 percent tot 18 percent is gestegen.

In de Tariefnota Omzetbelasting (zitting 1981, stuk nr. 17 048) is uitgebreid aandacht besteed aan de bezwaren die zijn verbonden aan de huidige – grote – afstand tussen het verlaagde en het algemene tarief. In verband hiermee zijn wij van mening dat bij een drukverzwaring in de sfeer van de omzetbelasting het verlaagde tarief niet opnieuw ongemoeid kan blijven.

Hoewel met het oog op de in de vorenbedoelde nota geschetste tariefproblematiek een substantiële verhoging van het verlaagde tarief – bij een gelijkblijvend algemeen tarief – de voorkeur zou verdienen, is daarvan in dit belastingplan afgezien in verband met de voor 1984 voor de verschillende inkomensgroepen wenselijk geachte koopkrachtontwikkeling en een zo breed mogelijke spreiding van de effecten van de omzetbelastingdrukverzwaring over het bedrijfsleven.

Wij hebben bij de afweging van de verschillende aspecten niet over het hoofd gezien dat bij verhoging van het algemene tarief in het bijzonder in de sector ambachten en diensten de invloed van het officieuze circuit merkbaar kan zijn. Wij hebben echter, hoezeer dit aspect onder meer bij de meningsvorming over een uniform tarief een rol zal moeten spelen, gemeend bij de bestaande sociaal-economische problematiek de hiervoor vermelde overwegingen tot het mede verhogen van het algemene tarief te moeten laten prevaleren.

De grenseffecten van de voorgestelde verhogingen zullen naar onze mening beperkt zijn. In de Bondsrepubliek Duitsland zijn de tarieven van 6,5 en 13% per 1 juli 1983 verhoogd tot 7 en 14%. Ook in België is vrij recent – per 1 januari 1983 – een tariefverhoging tot stand gekomen. Per saldo zal derhalve de voorgestelde verhoging in Nederland voor de

¹ Wegens ontbreken van een gedeelte van de memorie van toelichting

meerderheid van de goederen niet in wezenlijke prijsverschillen met de buurlanden resulteren.

Toelichting op de artikelen

Artikel I, letters A en B

De voorgestelde verhoging van het verlaagde en het algemene tarief is neergelegd in artikel I, letters A en B.

Artikel I, letter C

De voorgestelde tariefverhogingen maken een aanpassing van de kleine-ondernemingsregeling wenselijk. Voorgesteld wordt om het in de regeling opgenomen bedrag van f 2050, zijnde het maximale bedrag aan jaarlijks verschuldigde belasting waarvoor volledige vrijstelling van belasting wordt verleend, te verhogen tot f 2300.

Op grond van de zesde richtlijn inzake omzetbelasting van de Europese Gemeenschappen (Pb. EG 1977, nr. L 145) kunnen de bedragen van de gedeeltelijke vrijstelling – die de overgang vormt tussen de volledige vrijstelling en de normale heffing – niet worden aangepast aan wijzigingen in de tarieven.

Artikel I, letter D

Voor het goed functioneren van de landbouwregeling dient er een evenwicht te bestaan tussen de gemiddeld aan de onder die regeling vallende landbouwbedrijven in rekening gebrachte belasting en het forfaitaire percentage (het 'landbouwforfait') dat dient ter compensatie van deze belastingdruk. Het landbouwforfait bedraagt thans 4,5 procent. De voorgenomen tariefverhoging en de ontwikkeling van de belastingvoordruk in de landbouwsector geven ons aanleiding na overleg met het ministerie van Landbouw en Visserij thans een verhoging van dit percentage tot 4,8 voor te stellen.

Artikel I, letters E en F

Deze onderdelen bevatten een aanpassing van de berekeningswijze van de bijzondere verbruiksbelasting van personenauto's en van de bijzondere verbruiksbelasting van motorrijwielen. Deze wijzigingen vloeien voort uit de voorgestelde verhoging van het algemene tarief; zij betekenen geen verzwarende van de bijzondere verbruiksbelastingen.

Artikel II

Het is gebruikelijk in wetten als deze een bepaling op te nemen die de minister de bevoegdheid geeft om overgangsbepalingen vast te stellen.

De minister van Financiën,
H. O. C. R. Ruding

De staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning